

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupa, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$4.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.—; za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA" 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

POSANICA FRANCOSKIH DELAVCEV

Francoski organizirani delavci, ki se morajo vsled obstoječih razmer skrivati, so za 1. maja poslali na vse delavce sveta poslanico, v kateri se zavzemajo, da se bodo borili proti Nemcem s sabotažo ter prosijo delavce v svobodnih deželah, da jim nudijo "znagovalno orožje."

Poslanica, ki je bila skrivaj poslana iz Francije in je prišla v urad International Federation of Trade Unions v Londonu, je naslovljena na delavce po vseh krajih sveta, zlasti pa na delavce v Angliji, Ameriki in Rusiji, ki, kot pravi poslanica, "prenašajo največje breme za osvoboditev."

"Naše svobode so mrtve," pravijo francoski delavci, ki so bili nekoč organizirani v močni delavski uniji. "Nimamo sredstev, po katerih bi mogli izraziti svoje mišljenje, nimamo strokovnih organizacij, nimamo družabnega zavarovanja."

"Ne prosimo vas, da nas pomilujete, temveč prosimo vas, da imate zaupanje v nas. Nismo zavezniški izdajalci. Samo pod silo in pretnjo stradanja je naš narod prisiljen delati za Nemčijo."

"Ravno nasprotno, v vas, tovariši, stavimo svoje zaupanje. Vi delate za naše osvobodjenje s tem, da izdelujete aeroplane, tanke, ladje—orožje za zmago. Pripravljeni smo storiti vse, povzročiti sabotaže, kolikor je največ mogoče na sovražnikovi produkciji, pripravljeni smo pomagati pri bombardiranju tovarn, ki delajo za Nemce in smo pripravljeni slediti vašemu geslu, ki ga skušate poslati do nas."

Poslanica zaključuje s sporočilom, da velika zasužnjevalna armada podpira stvar svobodne Francije pod generalom de Gaullejem ter izjavlja, da sovražnik ne bo imel vedno dovolj verig, s katerim bi jih mogel zadržati od boja.

MIHAJLOVIČEVA USODA SE ODLOČUJE

S prihodom pomladi so jugoslovanski četniki pod vodstvom generala Mihajloviča obnovili boje, zlasti po goratih krajih osrednje in vzhodne Jugoslavije.

Osiške ter madžarske in bolgarske armade so pričele velike operacije, da zlomijo odpor četnikov. O poteku sedanjih bojev molče osiški in tudi jugoslovanski krogi, toda poročila iz drugih krogov naznanjajo, da Mihajlovič se ni v neposredni nevarnosti.

Da Nemci sami ne pričakujejo povojnega uspeha, je razvidno iz lažnivih nemških poročil, da je bil general Mihajlovič vjet. To je samo nemška propaganda, čije namen je zlomiti odporni duh jugoslovanskega naroda.

Navzlic temu, da so se združile vse osiške vojaške sile proti četnikom, pa ni še nikakih znakov, da bi Mihajlovičeva vojska prišla v kako zagato, dasi je za njo položaj precej resen.

V Sloveniji se nahaja italjansko vojaštvo; hrvaški ustaši pritiskajo na četnike iz Hrvaške, bolgarske divizije se nahajajo v vzhodnem in osrednjem delu Jugoslavije, madžarske divizije pa na severu.

Novi jugoslovanski informacijski minister Venčeslav Vilder pravi, da je junaški odpor generala Mihajloviča čudež, bolj kot pa samo hrabrost.

Vilder pa priznava, da je zelo težavno Mihajlovičevo vojsko preskrbovati z vojnim materijalom.

Mihajlovič ni vstrašila niti nemška grožnja, da bo pomorjena celo njegova družina, ako se ne poda. Mihajlovič bo ostal zvest svoji obljubi, da se bo boril do smrti, ali pa do tedaj, ko bo iz Jugoslavije pognan zadnji Nemec in Italjan.

Velika pomoč za Mehiko

S posebno obrambno pogodbo z Združenimi državami bo mehiška rudarska industrija popolnoma prenovljena, kajti na leto bo treba nakopati mnogo tisoč ton raznih rud.

Kot je sinoči naznanil finančni minister Edvard Suarez, bodo Združene države po pogodbi kupile 525,000 ton za municijo potrebnih kovin—bakra, svineca in cinka.

Mehiška in ameriška vlada sta mnenja, da bo v mehiško rudarsko industrijo investiranih več milijonov dolarjev.

Časopisi so dražji

V Syracuse, N. Y., sta dva dnevniška naznanila, da sta bila zaradi vedno dražjega papirja primorana ceno lista podražiti in sicer s prihodnjim ponedeljkom.

List "Post Standard", ki je star že 113 let je povzegal svojo ceno od 3 na 4 cente za izvod, ali od 18 do 24 centov na teden. Letna naročnina pa je povzela od \$5 na \$6.

"The Evening Herald-Journal" je zvišal tedensko ceno od 20 na 24 centov, ostane pa cena za vsako številko še ista.

Predavanje dr. Furlana

Historično društvo City College-a mesta New York, je priredilo 24. aprila 1942 simpozij pod nazivom "Morale and Resistance to the Nazi invaders in Czechoslovakia, Poland and Yugoslavia." Za Čehoslovako je govoril prof. Joseph Hanč, za Poljsko Vladislav Malinowski, za Jugoslavijo prof. Boris Furlan. Zborovanju je predsedoval Myron Daly, ki je govoril o predstavi poslušalcev. Historično psihološko ozadje odpora v Jugoslaviji in njegove sociološke oblike je prof. Furlan analiziral takole:

(Heroični odpor Jugoslavije proti okupatorju vzbuja občudovanje vsega sveta. Simbol tega odpora je postal general Draža Mihajlovič, ki so ga že sodobniki povzdignili v legendarno figuro, predstavljajočo neizprosno voljo, izvajati boj do končne zmage. Dejanja, v katerih se ta odpor izraža, so preveč znana, da bi jih tu naštevati, a manj znano je historično psihološko ozadje, ki nam daje ključ k razumevanju tega odpora. Kajti ta odpor ne vzbuja samo občudovanje, marveč tudi veliko začudenje. Široki svet je bil iznenaden nad revolucijo 27. marca, ko je narod odstavil vladu, ki je pred diktatorji hotela kapitulirati. Še bolj je bil svet začuden, ko se je navzile vojaškemu porazu, ki je sledil koncentraciji, od vseh strani in z ogromno vojno premočjo izvedenemu napadu, oboroženi odpor nadaljeval v obsegu in s silo, ki je ni skoro nihče pričakoval.

Ključ za razumevanje tega odpora nam daje dejstvo, da so bili Jugoslovani bolj kakor katerikoli drugi narod na invazijo moralno pripravljeni. Pričakovali so jo kot katastrofo, ki bo verjetno nastopila, pričakovali so jo, gledati tej nevarnosti v oči, in vzgojiti svojo voljo v trdni odločnosti, boriti se do kraja, se pravil do izgube življenja. To delo samovzgoje ni bilo rezultat kakšne oficijelne propagande, marveč je izražalo povsem spontano razpoloženje naroda. Oficijelni krogi so se o vojaški moči države izražali vedno zelo optimistično, kar je povsem razumljivo. Zdrava pamet naroda pa je kalkulirala s številom sovražnikov in njih tehnično premočjo, in ni se prevarila. Zaradi tega ni

bilo 27. marca v Jugoslaviji nikogar, ki bi ne vedel, kaj pomeni za deželo udarec v obraz, ki ga je narod dal Hitlerju. Zaradi tega so nekateri govorili o zavestnem samomoru, ki ga je narod storil s tem, da je izbral srda nasprotnika. V resnici pa ne gre za samomor, marveč za zavestno samožrtvovanje v korist splošnosti, narod je prevzel nase žrtev v polni zavesti strahotnih posledic, ki jih bo to dejanje imelo zanj v vsakem pogledu: političnem, kulturnem, ekonomskem, da celo v pogledu njegovega fizičnega obstoja.

Tako dejanje moralne veličine bi ne bilo mogoče brez dolge priprave. Priprava in pripravljenost pa sta rezultanta zgodovinskega razvoja Jugoslovancev. Od početka svoje zgodovinske dobe, ko so koncem 6. stoletja naselili ozemlje, na katerem odtlej strnjeno prebivajo, so bili izpostavljeni napadom in invazijam od strani močnejših sosedov, ki so smatrali njih zemljo za pripraven predmet roparskih pohodov. Še danes, po skoro 800 letih, so v naši izročili naroda herojski boji s Turki. Naše najlepše narodne pesmi opevajo to dobo, ko smo Jugoslovani stali na braniku evropske civilizacije. Vsa jugoslovanska zemlja, do skrajnega zapada, kjer prebivajo Slovenci, je prepojena s krvjo, prelito v teh bojih. Še danes je v narodu živ spomin na dobo, ko je turški vpadalec moril in požgal po naši zemlji ter ugrabljaj njene najboljše sile. Ki jih je potem vzgajal za najvnetejše boje proti njihovi rodnemu bratru. Janičarje je imenoval narod te ljudi, ki mu jih je Turci izneverili, in janičarje je imenoval v kasnejših stoletjih sinove, ki mu jih je izneveril Nemec, Madžar in Italijan. Strahotnemu trpljenju naroda v dobi turških vpadov so sledila stoletja, v katerih so si Nemci, Italijani in Madžari, nadmočni po številu in po ekonomski in vojaški organizaciji, ustvarili na naši zemlji gospodujoč položaj. Kako je iz skupne volje, otrepti se tujega izkoriščanja, nastala misel Jugoslovancev, kako so se Hrvatje, njeni idološki nositelji, združili s Srbi, njenimi vojnimi ostanjci, v eno državo s Slovenci, najsevernejšim delom Jugoslovancev, je preveč znano, da bi v omenjenem času, ki mi je na razpolago, podrobneje izlagal Poudarjam naj samo, da so Srbi, Hrvatji in Slovenci stopili v to državo z živo zavestjo vrednote, ki jo predstavlja svoboda, in usode, ki čaka narod pod tujim gospodstvom.

Da ni ginila zavest prestalega trpljenja, marveč ostala živa in delujoča v narodu in se združila z bridkim izkustvom preteklosti, je zasluha mirovnih pogodb 600.000 Slovencev in Hrvatov je ostalo pod Italijo, kateri so zavezniške države priznale strateške meje proti Jugoslaviji. Italija naj bi bila srednji bastion proti Germanstvu, branik demokracije v Evropi. Nad 100,00 Slovencev je ostalo pod nemškim gospostvom v Avstriji, na Madžarskem itd. Posebno usoda Slovencev in Hrvatov je v živo zadela vse Jugoslovane. Njih trpljenje pod Italijo ni prav nič zaostajalo za trpljenjem v najstrahotnejših dobah jugoslovanske zgodovine. One, ki hočejo vereti prikaz tega poglavlja naše zgodovine, opozarjam na knjigo, ki jo je izdalo Jugoslovansko združenje za društvo narodov pod naslovom "Life and Death Struggle of a National Minority" izpod peresa dr. Lavo Čermelja. Tu naj poudarjam samo psihološki efekt, ki ga je imelo na vse Jugoslovane maltretiranje Slovencev in Hrvatov izven njenih meja. Vsaka krivica, prizade-

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na planincab—valček št. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA—št. M 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL Inc.
462 West 42nd Street, New York

Peter Zgaga

ODMEV PROHIBICIJE

Ko je bila prohibicija v najbujnejšem cvetju, je star Italijan začel prodajati v doletnem delu New Yorka svojevrstno pijačo.

V primeri z drugim zganjem jo je točil izredno poceni: po dolarju pinf, povrhu je pa še dal gostu brezplačno kozarec črnine, ki naj bi bila vino, četudi grozdja nikdar videla ni.

Pijača je bila temno zelenkasta, stotrideset pruflov močna, in le redki so bili tisti, ki so jo mogli prenesti.

Točilnici so zdeli naši rojaki ime "Pri treh rožkah." Sam ne vem, čemu. V zatohlem prostoru ni bilo namreč nihi ne rožice, ne pa kar tri.

Že po prvih požirkih so pivcu odvečele noge, dočim mu je jezik kvasil samo nesmisel. Po prvem pintu mu je tudi jezik umrtvel.

Ni ga bilo junaka, ki bi dva pinta prenesel.

Po zavžitju določene mere, je bilo treba gostu že vsaj dve uri nepremično sedeti, predno se mu je skadilo toliko strupa iz želodca in iz možgan, da je mogel na noge stopiti.

Učinkov svojevrstne pijače pa s tem ni bilo konec.

Četudi ni pivec magari štirinajst dni okusil ničesar alkoholnega, pa se je po štirinajstih dneh spomnil, kaj je pil "Pri treh rožkah," so se mu že ob samem spominu pojavile iste posledice: mrtvilo nog, zmečeno govorjenje, otnjenje jezika in naposled splošna omama.

Med svoje precej redne goste je priševal Italijan tudi pet naših downtownskih rojakov, ki se jih je pa še prej kot v enem letu lotil tako strahovit maček, da je bilo treba skoro drugega za drugim odpeljati v Brooklyn k sv. Trojici k večnemu počitku.

Skrivnost fabrikamije je Italijan zaupal samo eni osebi: primorskemu rojaku Toniju, ki mu je včasih pomagal, njegove brozge pa ni pil.

Toda to se je zgodilo šele proti koncu prohibicije, ko je imel gospodar že cele kupe denarja ter je slutil, da bo njegova žetev kmalu končana.

Toni je bil varčen in deloven mladenič.

Še kot samec je kupil lep dom in ga opremil za dva, vedoč, da bo moral kmalu poiskati kaj primerne za ženo.

Im res mu je uspelo dobiti mlado, varčno in pridno nevesto, dobro kuharico in gospodinjko, ki je poleg tega še s šivanjem zaslužila marsikakšen dolar. Dobro sta živela in rada sta se imela, tako da ji-

ma je marsikdo zavidal zakon-sko srečo.

Tonijevo življenje je bilo kakor ura: Zjutraj po zajtrku je šel delat, proti večeru, po delu, je pa stopil v bližnji salon, kjer si je privoščil tri ali štiri čase piva, nato pa domov večerjat, brat časopise in spat.

Nekega večera ga pa ni bilo v salon, naslednjega večera tudi ne in ves teden ne.

— Kaj pa je s Tonijem? — so se začudeno vpraševali krečmar in gostje. — Pa se mu vsaj nismo kaj zamerili? Ali je zagnobil bolan?

Nihče ni vedel odgovora.

Po štirinajstih dneh pa spet pride, bled in ves prepačen.

Takole je povedal, kaj se je zgodilo:

— Kakor veste, me je bil Italijan naučil izdelovati tisti strup. Nekega dne, še pred poroko, sem bil bolj za šalo kot za potrebo sklenil zbrozgat nekaj tiste nesrečne pijače. V lekarni sem kupil kvart denaturiranega alkohola in nekaj belega praška, ki mi ga je pa lekarnar le nerad prodal. Pelin sem imel doma. Vse skupaj vržem v velik lonec vode. Pustim zavreti in ohladiti. Napolnil sem štirindvajset pintnih steklenic. Spravil sem jih v kleti v najtemnejšem kotu, pokril z zaključevino, papirjem in stari škafliji ter sklenil postaviti, radoveden, kakšno bo čez leto in dan. V resnici je pa minilo od takrat že sedem let. Ko pred štirinajstimi dnevi žena po kleti pospravljala, opazi steklenice in me vpraša: — Kaj pa je to, Toni?

Po pravici ji povem, ona pa odloči: — V kuhinjo nesi in v sink zlij, da ne bo kakšne nesreče. Ugodim ji, in ko odmašim prvo steklenico, je po kuhinji prijetno zadisalo. Pri drugi steklenici me je zamikalo: — Kaj, če bi pokusil? Odmašim drugo, natočim kozareček in izpijem. Ni bilo prebalo. Da, celo teknilo mi je. Tudi iz tretje steklenice izpijem kozareček. Tako dobro se mi je zdelo, da bi kmalu s pijačo vred še kozareček pogoltnil. Pri prazenju četrte steklenice zamašim z dlano odvajalno cev ter začnem piti kar iz sinka.

Krečmar in gostje se spogledajo. Toni postaja čedalje bolj bled, z obema rokama se mora oprijeti bare in jezik se mu zapleta, ko nadaljuje:

— Vrat pete steklenice stlačim v grlo in pustim teči do konca. Šesto steklenico zlijem v sink in pogoltnem zamašek. Sedmo pogoltnem z zamaškom vred. Četudi je izza tistega dogodka minilo štirinajst dni, je začel že ob samem spominu strup zopet učinkovati na nesrečnega.

Toni je trepetajoč s šepetajočim glasom nadaljeval:

— Ko vse izpraznim, prestem steklenice; bilo jih je štirindvajset. Takrat se sink in kuhinja nekam umakneta, slednjio se še hiša zavrti in izgine, mene pa peljejo k sveti Trojici v Brooklyn. Toda avtomobil se je nekaj pokvaril in me pripeljejo nazaj, kajti hiša se je medtem že spet vrnila na svoj stari prostor. Ter tudi kuhinja in sink. In na mizi je bilo štirindvajset praznih steklenic.

Zadnje besede je spregovoril Toni s komaj slišnim glasom. Koleni sta mu klecnila, in se je zrušil na tla.

Krečmar je prosil dva gosta, naj ga s karo odpeljeta domov in pojasnita ženi, kaj in kako.

Rojake prosimo, k o pošljijo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
osiroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa, so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJACINE POD NASLOVOM

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalsko, knjigobral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJACINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjič ribič, ker so v knjigi našteje vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in priporočil vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesave, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotežje na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pošilite . . . KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 W. 18th STREET, NEW YORK.

Kratka Dnevna Zgodba

GROFI GORIŠKI IN GORICA (Nadaljevanje.)

Dočim je tirolska vobina go-miru in brezdelja. Njegova riskih grofov kmalu izumrla, vlada je polna bojev z akvilej-se je goriška vzdržala še dve skimi patriarhi in Benečani. stoletji in se povzpela do velike (Kakšne razmere so vladale slave in moči. Albert II. (1263 med patriarhi in njihovimi za-1304) se sicer ni toliko pe- vetniki, priča dogodek pri Ro-čal s svetovno-političnimi do- začu, kjer je Albert po noči godki, kakor njegov brat Maj- napadel patriarha Gregorja nard, vendar doma ni živel v Montelongo, ga vjel ter posadil

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finšgar)

- IDIOT**
Spisal F. M. Dostojevski
TRI KNJIGE—NAD 600 str.
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladosti, ki je imel že v naj-holji rani mladosti nagajenja k nenormalnosti. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskoga.
Cena \$2.25
- LISTKI**
Spisal Ksaver Meško.
(144 strani.)
Cena 70c
- MARKO SENJANIN — SLOVENSKI ROBINSON**
Cena 75c
- MILJONAR BREZ DENARJA**
Spisal Phillips Oppenheim.
(92 strani.)
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec po celim svetom.
Cena 75c
- MOŽJE**
Spisal Emerson Hux.
(209 strani.)
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav ni ne zaostaja za originalom.
Cena \$1.50
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI**
Spisal Janke Kač.
(117 strani.)
Štajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajske črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom — "Gruntom."
Cena 85c
- MALENKOSTI**
Spisal Ivan Albrecht.
(129 strani.)
Cena 75c
- POUČNI SPISI**
ANGLEŠKO SLOVENSKO BERICLO
(F. J. Kern) — Zvezano
Cena \$2.—
Bodoči državljani naj naročijo knjižico — "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" V tej knjižici so vsa potrebna in zakoni za naseljevanje.
Cena 35 centov
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK**
Spisal Franjo Dutar. — 278 strani.
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenja; slike.
Cena \$1.50
- GOVEDOREJA**
Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.
Cena \$1.—
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU**
111 strani.
Cena 50 centov
- MLEKARSTVO**
Spisal Anton Pirc. 8 slikami.
168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov
- OBETNO KNJIGOVODSTVO**
258 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno knjigovodstvo ter železnicarstvo.
Cena \$1.—
- UMNI ČEBELAR**
Spisal Frank Lukmayer. 163 str.
Cena \$1.—
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA**
62 strani.
Cena 25 centov
- V ROBSTVU**
Spisal Ivan Matičič.
(255 strani.)
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne poznajo samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretrpeti in opisati.
Cena \$1.25
- ZADNJI VAL**
Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjižici podaja zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogaški Slatini.
Cena \$1.—
- RAZPRODAJA SLOVENSKIH KNJIG po zmerni ceni**
Po 50c zvezek
Andrej Ternovec (Ivan Albrecht) Beje noči mali junak. (Dostojevski) Filozofska zgodba (Alojz Jirasek) Na različnih potih (Frane Erlich) Pravica Kladiva (Vladimir Levstik) Verne duše v vseh (Prosper Micene) Zapiski iz življenja doma (A. M. Dostojevski)
Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernede) Po strani klobuk (Damiir Feigel)
Po \$1 zvezek
Veridiana (Pater Kajetan) Sivko (E. S. Thompson) Rudarska balada (Marjta Majerjeva) Prigodbe čeblice Maja (Waldemar Bonnsle) Pingvinski otok (Anatole France) Pisane zgodbe (Janke Kač)
Po \$1.50 zvezek
Zločin in kaznen (F. M. Dostojevski)
- Tisto knjigo, ki jo bi radi brali to zimo, naročite še danes!**

doma (upravitelja) konkordij-skega šofa in ga ubiti. Ena-ko nasilno je nastopal grof Al-bert proti patriarhu tudi v Istri in na Tolminskem.

Ze iz starih časov so bili akvilejski patriarhi vrhovni vladarji na Tolminskem menda zato, ker se je ta obsejna de-želica prištevala Furlaniji. V cerkvenih zadevah je spadala pod kapitelj v Čedadu. Akvilejski patriarh je imel na Tolminskem svojega namestnika, katerega dolžnost je bila varovati grad "Kozlov rob", braniti deželne meje pred sovraž-nikom, preganjati roparje in druge zločince, skrbeti za ceste mostove itd. Za plačo je imel stanovanje v gradu na "Kozlo-vev robu" in dobival dohodke nekaterih kmetij. Za pomoč mu je bilo ob strani tudi več uradnikov in je imel tudi večje število birčev in vojakov, ki so bili v gradu za posadko.

Razen "Kozlovskega roba" ki se je dvigal na visokem hribu, so imeli patriarhi v Tolminu svoj poseben "dvor" za leto-viške. Stal je v ravnini na do-lenji strani Tolmina, na onem kraju, ki se še sedaj imenuje "Dvor". V poletni vročini so patriarhi večkrat prihajali v Tolmin na oddih in bivali v svojem dvoru nad hladno Tol-minsko.

Bojevit in slaveplepne goriške grofe je Tolminsko gospod-stvo vedno dražilo, to tem bolj, ker je že po naravi veliko bolj združeno s pokrajinami ob So-či, kakor pa s Furlanijo onkraj gora. Zato so ob mnogih bo-jih s patriarhi najraje merili na tolminsko posest in jo za krajši ali daljši čas spravili v svojo oblast.

Grof Albert je dvakrat na-padel tolminski grad pa ga je moral obkrotiti dati nazaj. Še bolj je njegov sin Henrik II. zastavil vse svoje sile v pridobitvi Tolminskega. Leta 1313 je pridrl v Tolmin z močnimi četami, zažgal vas in začel ob-legati patriarhov dvor, ki je bil znana trdnjava. Tolminci so iz strahu zbežali v gore in gozdove. Dvor se je držal več kakor tri tedne. Slednjič se je kapitan Viljem de Razi, patriarhov nečak, naveličal dolgega obleganja ter izročil trdnjavo grofu, ki je dovolil po sadki svoboden odhod. Takrat je o-stal Tolmin šest let v oblasti goriških grofov. Ko je bil skle-njen mir, ga je zopet dobil patriarh.

Slični dogodki so se pozneje večkrat ponavljali, tako l. 1330, se je Majnard polastil vsega tolminskega glavarstva in ga obdržal trideset let. Tudi patriarhi so sami spoznali, da Tolminskega ne morejo obdr-žati. Zato so skušali okokristiti se s prodajo. Leta 1379 je pa-triarh Ludovik della Torre, za-stavil tolminsko glavarstvo, z vsemi pravicami za 6000 mark mestu Čedadu. Šele l. 1420, ko se je zrušila patriarhova ob-last, so dobili goriški grofi Tolmin v stalno posest.

Grofa Alberta so radi nasilnosti proti patriarhu in akvilejski cerkvi zalede hude cerk-vene kazni. Bil je večkrat iz-občen. Umrl je l. 1304 in bil z veliko slovesnostjo pokopan v Rožacu, v kraju svojih predni-kov.

Višek moči in slave je dosegel goriški rod pod Albertovim si-nom Henrikom II. Vladal je ob istem času kakor tirolski Henrik, ki je bil koroški voj-voda in češki kralj. Njegov go-riški bratranec sicer ni dosegel tako visokih dostojanstev, ven-dar je svojo dedno posest tako razširil, da je postal najmočnejši knez v alpskih deželah. Gospodoval je od padovanske ravnine do hrvaške meje, od Pastriske doline do istrske obale. Imel je veliko premo-ženje v gotovini in vrla izur-jeno armado, za katero je izbi-ral vojsake po svojih posestvih v Istri, na Krasu, v Slovenski krajini, na Koroškem, Kranjskem in Goriškem. A kar je še večje vrednosti, zgodovinski

KANADA IZDELA MNOGO TANKOV

Prizor v Angus tovarni v Montrealu, kjer izdelujejo mnogo tankov. V tovarni je zaposlenih nad 33,500 delavcev in to-varna obratuje 24 ur na dan. Mnogo kanadskih tankov gre v Rusijo.

viri ga hvalijo kot prijaznega, dobrodnusnega moža, ki si je znal pridobiti spoštovanje in zvestobo svojih podložnikov. Grof Henrik ni nikdar brez po-trebe pustil tujih posestev in prelivat krvi, kadar je moral krotiti upornike, se je zadovoljil, da je imel kolovodje ne-kaj časa zaprte, druge je pustil na svobodo — kar dokazuje, da je bil usmiljen in je opuščal maščevalnost.

Čprav je bil bolj nežnega značaja, vendar njegova vlada ni bila mirna, nasprotno, vse svoje življenje je imel opraviti z vojnimi podjetji. Najprej je obrnil pozornost na akvilejsko cerkevno državo, kjer je bila patriarhova svetna oblast že zelo omajana. Namen mu je bil polastiti se svetne oblasti patriarhove. V ta namen se je potegoval za dostojanstvo ge-neralnega kapitana v patriar-hovi vojski. Ker mu patriarhi slutše njegove slaveplepne na-mene, niso takoj ugodili, je pri-šlo ponovno do vojne, ki je di-vjala več let po Furlaniji in Goriški, dokler ni leta 1310 bil patriarh Otto ponovno prisiljen imenovati goriškega grofa za svojega kapitana. In od tedaj je bil Henrik pravi vladar v Furlaniji vse do svoje smrti.

Ko je utrdil svojo oblast v patriarhovi državi, je začel raz-sirjati svoj vpliv tudi po dru-gih pokrajinah gorenje Italije. Mesti Padova in Treviso sta bili vsled neprestanih bojev zelo oslabiljeni in bližnji dinasti so živeli v večni vojski med seboj. Tu je posegel vmes podjetni goriški grof in kmalu napravil red. Mesto Padova ga je iz-volilo za svojega zavetnika in v treviski pokrajini je bil imenovan za državnega vikarja. Tudi mesto Trst se je izročilo njegovemu varstvu in ga izvo-lilo za svojega župana l. 1320.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

KUPUJTE

UNITED STATES SAVINGS BONDS in STAMPS

Racijoniranje sladkorja

(Milion Amerikancev, tukaj rojenih in tujerodnih, državlja-nov in ne-državljanov, pojde-jo v mestne ali podeželne šole v dneh 4. 5. in 6. ali 7. maja, da tam dobijo svoje knjižice za ra-cijoniranje sladkorja (Sugar rationing books).)

Svrha sistema racijoniranja, zapovedanega od urada za upravljanje cen (Office of Price Administration), je ta, da vsakdo nosi svoj enaki de-lež vojnega bremena. Zakaj pa moramo omejit razprodajo, oziroma racijonirati sladkor? Zaloga sladkorja iz Filipin so bile ukirane. Hawajske zalo-ga so negotove vsled vojne v Pacifiku. Manj sladkorja pri-haja iz drugih dežel, ker potre-bujemo ladje za prevažanje bolj strateškega materiala.

Sladkor je vojno orožje. Sladkor, ki ga vsebuje racija borilec, ga zalaga s kompaktnim, hitro učinkujočim virom energije. Poleg tega se je sla-dkorjev trs rabi za izdelovanje industrijskega alkohola za razstreliva. Razstreliva pa so potrebna, da se osišeje razstrelji.

Kako pa se osišejuje to ra-cijoniranje? Vsakdo v tej de-želi — brez oziroma na starost, more dobiti racijsko knjižico. To knjižico moraš imeti pri se-bi, ko greš v štacuno po sla-dkor — v vsako poljubno šta-cuno, tam daste štacunarji ra-cijonsko znamko, ki je v knji-žici in velja za označeno dobo in štacunar vam proda vašo ra-cijo sladkorja, namreč toliko sladkorja, kolikor vam gre. Ljudje pa, ki so si že prina-gro-madili sladkorja, ne dobijo ni-kake knjižice.

Koliko sladkorja boste dobi-vali? Vsak član družine sme dobiti določeno količino za vsako določeno dobo. Ta ko-ličina se more spreminjati od tedna do tedna oziroma od me-seca do meseca, ali bo znašala od pol funta do 1 funta na te-den za vsako osebo. Tekom se-zone za napravlanje domačih konserv se bo dovoljevala do-datna porecija za one, ki napra-vljajo domače konzerve. To je tudi en razlog za racijoniranje sladkorja.

Milion Amerikancev se bo-do na enak način registrirali v 240,000 šolah širom dežele.

Registracijska knjižica se bo izdala za vsakega moža, žensko in otroka v Združenih državah, izvenših člane oboroženih sil, ali osebe, ki so za stalno proč od družine, na primer osebe, ki bodo stalno živeli v bolnišni-ci ali v kakem zavodu. Racijska knjižica se sme dobiti le za one odsotne osebe, ki so le za-časno proč od družine.

Po začetni registraciji more-jo oni, ki so zakasili, obrniti se na lokalni racijski svet — rationing board — da jim do-voli vojno racijsko knjižico. Lokalni board ne bo sprejema-l nikakih takih prošelj za dva tedna po koncu registracijske-ke roka.

Eden odrasli član družine naj se registrira za vso družino. Služinčad, podnajemniki ali drugi, ki živijo pod istim go-spodinstvom, se morajo sami registrirati. Družinska enota za to svrhu je skupina ljudi, ki so sorodniki po krvi ali poroki in ki jedo skupaj pod isto svr-ho.

Konsumenti bodo morali na-vesti, koliko sladkorja imajo doma, ko se registrirajo za War Ration Book No. 1. Za ves sla-dkor čez dva funta za osebo, od-trga se z knjižice primerna ko-ličina znamk, tako da dotičnik ne bo mogel kupiti sladkorja do kler ne porabi ves sladkor, ki ga že ima. Krive navedbe so kaznjive po federalnem krimi-nalnem zakoniku.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 90

Tekom razprave ni prišlo ni enkrat do izraza čustev udanosti, do dinastije, marveč samo gnev, da je zakonodajni zastop pod zunanjim vplivom moral sprejeti ta zakon. Proti zakonu ni bilo načrta je predstavljal edini grof Apponyi. Izrekel se je proti zahtevi Antante in je označil to zahtevo kot kršitev tatarske mirovne pogodbe, kot vmeševanje v suverenost Madžarske, kot kršitev ustave.

Pred glasovanjem je z 12 poslanci zapustil zbornico. Vsem parlamentu je bilo torej samo 13 poslancev — nesrečno število — ki niso hoteli glasovati za detronizacijo Habsburžanov. A še o teh se ne da trditi, da bi bili vsi pristajali bivše vladarske razbline. Zakonski načrt je pretežno večina parlamenta sprejela. Po tretjem čitanju je bil zakon uveljavljen. Tako so Habsburžani tudi na Madžarskem izgubili, kakor se pravi, za večne čase vse pravice do madžarskega prestola in do kronske sv. Stefana, na katero so bili svojevčasno ponosni.

Horthyjeva vlada se je po teh dogodkih močno zasidrala. Ko so državnu upravitelju javili, da je bila pri Budaoru ujeta kraljevska dvojica, je takoj odredil, naj Karla in Zito prepeljejo iz Totisa v samostan Tihany. Le nekaj dni sta prebivala tu.

Karlov poskus, da se zopet dokopljne na madžarski prestol je prišel tudi pred svet Lige narodov, in njemu je pripadla naloga da končno sklepa o nadaljnji usodi zadnjega avstrijskega cesarja.

Različni so bili predlogi, ki so se nanašali na Karlovo usodo. Najsimpatičnejši pa se je vsem zdel predlog, ki je meril na to, da bi bil Karla kakor nekoč veliki Napoleon, interniran na enem izmed samotnih otokov v sredi Atlantskega oceana, čes, da se s tem jemlje Karlu vsaka možnost, da bi se kdaj skušal vznemirjati Evropo. Starešinstvo Lige narodov je ta predlog sprejelo in izbralo za kraj pregnanstva portugalski otok v Atlantskem oceanu — Madeiro. Anglija je dobila pooblastilo, da odpelje Karla v pregnanstvo. To nalogo je poverila vojni ladji "Glamorgan". V Tihanyju je sprejela ladja na svoj krov odstavljeno in izgnanega vladarja. Prepeljala ga je v Orsovo. Tu se posadili Karla in Zito v romunski vlak ter ju prepeljali v pristanišče Galač, kjer je nanje že čakala angleška križarka "Cardiff". Njena pot je vodila na Madeiro. Angleški pomorski častniki so se vedli napram Karlu in njegovi soprogi korektno — vljudno, toda nad vse hladno. Dali so mu čutili, da je padla veličina, ki nima na svetu nobenega prijatelja več.

Križarka se je ustavila samo v Gibraltarju in je nato nadaljevala svojo pot proti Madeiru. Dne 19. novembra je dospela v pristanišče Funchal, v mesto, ki je bilo Karlu odločeno za bivališče. Topovi portugalskih obrežnih baterij so grmeli "Cardiff" v pozdrav. Tudi angleška križarka je izprožila par strelcev in razdresila svoje zastave. Nato se je izvršilo izkrcanje.

V pristanišču je bila zbrana tisočglava množica. Prihitele je ne toliko, da pozdravi izgnanega vladarja, kakor da napaše svojo radovednost. Kljub izvalnemu južnemu temperamentu prebivalstva, je bil sprejel nad vse hladen. Nobenih izrazov simpatij, nobenih izrazov sočustva, samo hladna radovednost, ki hoče napasti oči ob prihodu moža, ki je bil preje vladar enega najmočnejših cesarstev na svetu. Poleg službenih oseb ni bilo nikogar, ki bi bil dolece pozdravil. Edini pater Honem de Gouveia, ki je bil izgnanec določen za dušnega pastirja in spovednika, je hitel dvojici nasproti in ju pozdravil. Nato ju je naprvo peljal v cerkev in nato v vilo "Viktorijo" ki jima je bila določena za bivališče.

Dvojica si je ogledala vilo in se nato poslovila od svojega spremljevalca. Ostala sta sama. Več tednov sta bila pod neprestanim naozorstvom nikoli nista mogla dati izraza svojim pravnim čustvom, sedaj sta si oddahnili. Zita je zaplakala kot maio dete in se naslonila na svojega soproga. Molče je stal Karla ob oknu in nemo zrl v daljavo, kakor da bi v duši vneprej čutil usodo, kakor da bi se zavedal, da mu je usojeno zaključiti svojega življenja tek na tem otoku.

Ko je tako Zita dala duška svojim čustvom in si vsaj deloma olajšala srce, se je vzravnala in zaklicala:

"Ne bil bi vreden, da si knez, ako bi ti ne bila tvojeja življenja vsebina prestol in gospodstvo. Kakšne načrte hočeš izvesti kot cesar v izgnanstvu!"

Trpkost se je nasmešila in odvrnil:

"Moji načrti so načrti rodbinskega očeta, ki mora skrbeti za ženo in deco. Za vas ostanem cesar in v vas imam državo, ki je ne smem izgubiti!"

Znova so se ji orosile oči s solzami. Cesar pa jo je prijel za roko in rekel:

"Majhna je naša državnica in poleg tega ni niti naša last. Očovelokub jo je nama posodil, da imamo vsaj streho in zatočišče. Pa kaj to! Urediti si hočemo to vilo, da se bomo vsaj dobro počutili!"

Urediti, da bi se v nji dobro počutili? To je bilo težko. Vila Viktorija je bila zgrajena samo za letovanje v toplem podnebnju in ni imela nobene peči. Po zimni, v času neprestanega deževja ni bila baš prijetno bivališče. Ni se potem čuditi, da je Karla opetovano obolel in se ni nikdar počutil baš dobro. Poleg tega je bil dalje časa sam. Zita je odpotovala na grad Hortenstein v Švicijo, kjer sta pred poletom na Madžarsko ostavila svojo deco. Šla je po otroke, da jih pripelje na Madeiro. Njen povratak se je zakasnel, ker je eden izmed otrok obolel in so ga morali operirati. Z nepopisnim koprnenjem je čakal Karla na njen povratak. Končno se je vrnila. Angleški parnik "Avon" je priplul v Funchal. Na njegovem krovu je bila Zita s svojo deco. Čim se je parnik usidral, je Karla hitel na krov, da osebno pozdravi težko pričakovano svojo rodbino.

Bilo je to radostno svidenje. V krogu svoje rodbine je preživel še nekaj lepih, veselih dni, polnih solncea in radosti. Nato pa so prišli žalostni časi. Nibilo več solncea in azurno modrega obzorja. Težki oblaki so se podili nad Madeiro in z neba je lilo, kakor da bi se odprle vse nebesne zatvornice. Ozračje je bilo težko, dušljivo, da je človek jedva mogel dihati.

(Nadaljevanje.)

Položaj malega človeka v "Ljubljanski pokrajini"

(JIC.) — Kmetu in delavcu v Ljubljanski pokrajini ni treba zavidati položaja.

Letina ni bila slaba, s tem pa ni rečeno, da je kmet preskrbljen. Morijo ga z drugimi težavami vrad tudi rakvizicije. Cene pridelkom, ki jih mora oddati oblastem, so primeroma nizko določene. Pšenica n. pr. 155 lir za sto kg. Pod roko je cena trikrat do petkrat višja. Za seme sme ohraniti kmet 200 kg na osebo. Kontrola pa ni bila posebno stroga. Zato je marsikdo lahko manj oddal za rakvizicije kot je bilo predpisano. Ostalo je ali sam porabil in prodal za mnogo višje cene. Nekateri so na ta način napravili lep denar.

Tudi svinje so prodajali po mnogo višjih cenah nego so bile uradno določene. Od srede oktobra naprej so se pričele rakvizicije tudi za svinje. Seveda so cene mnogo nižje kot pri prosti prodaji. Sploh se zdi, da bodo rakvizicije postale mnogo strožje in kontrola natančnejša. Oblast opaza, da sami predpisi ne zadostujejo. Žita je kmet primarno malo prijavil, maslo je izdeloval kljub prepovedi in tako dalje, zato je podobno, da se bo vse močno poostrojilo. Pričelo so že grožnje s konfinkacijo in podobnimi kaznimi za tiste, ki bi se ne pokorili.

Zelo dobra je konjunktura za prodajanje ksa. Sekanje v gozdovih se močno forsira. Podobno je, da bodo prišli predpisi, koliko lesa je treba izvoziti v Italijo. Bati se je, da bodo slovenski gozdovi silno trpeli.

Brezposelnost delavstva ni posebno velika. Še manjša bi bila ali bi je sploh ne bilo, če bi se uresničile napovedi za velika javna dela. Toda v tem pogledu je doslej ostalo pri samih besedah. Industrija tipični pomanjkanja surovin. Si ceer je pa večji del slovenskih industrijskih podjetij ostal na ozemlju, ki ga je zasedla Nemčija.

Delavska zbornica je spreminjena v Pokrajinsko delavsko zvezo. Vanjo spadajo vse obtočje delavske strokovne organizacije. Predsednik je dr. Branko Alujevič. Druge zbornice še normalno poslujejo.

Pod nemško okupacijo so vse delavske strokovne organizacije prepovedane in ne obstoje.

več. Dovoljena je le nemška delavska organizacija v okviru narodno socialistične stranke. Vsi slovenski delavski voditelji so pregnani. Deloma so jih takoj zaprli, deloma so še sedaj v koncentracijskih taborih. Viktor Eržen je bil na primer dolgo zaprt v Mariboru, pozneje pregnan v Srbijo.

V Ljubljanski pokrajini razne delavske organizacije še žive, oziroma vsaj životarijo. Mnogi stoje bolj ob strani, zakaj vsiljuje se jim nov način delavskega organiziranja, ki ga pa naše delavstvo noče.

Delavstvo vidi, da so vse lepe obljube od strani okupatorske oblasti le pesek v oči. Boda in pomanjkanje naraščata. Mnoge težko pridobljene delavske zaščite so postale praktično brezpomembne, ker manjka surovin. Radi tega tudi morajo priti do večje brezposelnosti. Podpora za brezposelne so pa ukinjene. Mesto kruha in socialne zaščite dajejo delavcem parade in jim prireajo povarnih koncerte.

Delavstvo je solidarno z vsem narodom v odporu zoper okupatorje. Kdor je protežiran pri Italijanih, naj bo tega ali onega stanu, ga zadene obsodba naroda.

BORBA PROTI DRAGINJI

Izdanje splošne regulacije o najvišjih cenah pomenja, da je borba proti draginji zares pričela.

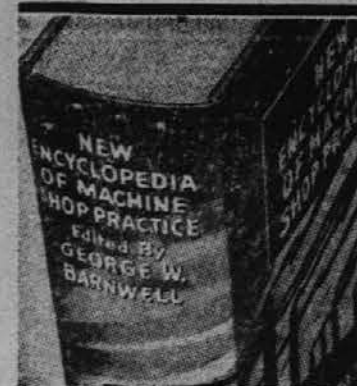
Konsumenti, prodajalci na drobno ter tovarnarji so na fronti v tej borbi.

Regulacija o maksimalnih cenah je uredba, ki velja le za časa vojne. Veljala bo le, dokler vojna traja in opusti se, čim prej mogoče, čim se zmagaja pridobi.

Nikake minimalne cene niso bile ustanovljene — stvari se lahko prodajajo za vsako ceno pod maksimalno ceno.

Objavljajočo generalno regulacijo o maksimalnih cenah, je Price Administrator sledeče izjavil:

"Inflacijsko naraščanje življenjskih stroškov zadobivalo je vzmah. Ogromen prebitek denarja čez zaloge razpoložljivega blaga preti polom civilni ekonomiji in vojnemu naporu. Brez omejitve bi draginja postala neznosna za ljudi s stalnimi prihodi, dočim bi se nala-

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjuga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik; pojasnjuje uporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti načrte (blue prints) ter vam tudi daje mnogo računskih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šele početnik, vam bo ta knjuga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb, 576 strani, trdo vezana knjuga stane

Samo \$1.98

KNJIGARNI Glas Naroda

216 West 18th Street New York

galo neopravičljivo trpljenje na čim dalje več tisočev družin, katerih poglavito vzdrževanje prihaja od ljudi, ki služijo z oboroženimi silami.

"Prepušeni samim sebi bi nastoče cene, mezde in stroški gonili drug drugega navzgor v brezkonno spiralo. Neizogibna posledica bi bila inflacija — poraz na domači fronti, ki bi posledno imel posledice na zunanja bojišča."

Splošna kontrola cen pomenja jamstvo za ameriški ljudstvo, da stroški življenja ostanejo stalni.

Pomenja, da kupovalna moč med in plač se ne poslabša.

Pomenja, da producenti blaga morejo biti zagotovljeni, da stroški ostanejo stalni.

Pomenja, da ameriška vlada more osnovati svoj vojni program brez zmede in težav, ki so v spremstvu stalno rastočih cen in stroškov za življenjske potrebne stroje in produkte, potrebne za poraz sovražnika.

Pomenja, da prihranki in zaslužki naših državljanov, posojeni njihovi vladi za financiranje vojnega napora, se povrnejo v valuti, ki ima kupovalno moč dolarja za dolar z onim, ki je bil prihranjen sedaj.

Pomenja, da redko blago ne bo šlo samo k onim, ki imajo največ denarja, marveč k vsem ljudem, enako bogatim in siromašnim, ki bodo imeli enako priliko dobiti svoj delež ob primerni ceni.

POROKA IN KRST V SLOV. CERKVI

Pretečeno soboto sta bila v slovenski cerkvi sv. Cirila v New Yorku poročena Miss Anna Ilija Krnjevič in Abbo Krauss. Bilo srečno!

V nedeljo popoldne pa je bila krščena prvorojena hčerka Mr. in Mrs. John Holešek iz Ridgewood, L. I. Krmovala sta ji Miss Karolina Ahčin in Rudolf Holešek, ki sta ji izbrala ime Frances Martina.

FOR DEFENSE

V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina vašo pomoč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

ALI JE ČAR ŽENSKO SE MODEREN?

Klasična lepota ženske se je brezdvomno zmanjšala, dandanes nihče več ne išče enakomernih potez v obrazu ženske. Zakaj moškim se zdi prevelika popolnost dolgočasna in pusta. Večkrat pa je klasična lepota združena s samovšečnostjo in zaključjenostjo vase, kar pa "gre na živce" častilec in mozem. Obraz, ki se ne upa zasmejati zato, da se koža ne bi nagubala, pač ni všeč današnjemu nemirnemu svetu moških, ki odklanjajo vse tisto, kar je negibno in premišljeno.

Moški hoče biti zmeraj na kak način presenečen, on išče večne menjajoče se, kipeče življenje v ženski, zunanja lepota ženske ga zmeraj razveseli, toda zamikala ga pa tako izrazita lepota le ne bo. Raje ima izrazit obraz, ker ni nikoli inaktiven, temveč življenje živo sodoživlja. Samovzgoja in samozataja sta zmeraj prikupni in sta v družabnem življenju jako priljubljeni. Ni se lahko dokopati do teh dveh lastnosti, toda če se človek venomer brusi, obrezava in popravlja, pa se le pokaže značaj.

Vedra duša je zmeraj mekavna, veseli smeh olepša sleherni obraz, medtem ko puščoba in kisel obraz ljudi odvrtača. Predvsem je potrebno, da ima moderna ženska svoj slog in da hrahro koraka vstric z življenjem. Znati pa se mora tudi okusno obleči, kar se pa ne pravi, da bi morala imeti drage obleke, ki praveč kritijo, vendar mora dobro vedeti, kaj ji pristoji. Poznati mora "svojo" barvo in vedeti kakšen kraj je za njo in kakšne obleke jo napravijo vitkejšo.

Velik čar ženske je, če zna vse svoje zunanje in notranje "pote" spraviti v pravo luč, toda njena notranjost mora biti tako svetla in jasna, da se ji njeno radostno srce blesti iz oči, in njena dobrot, njena pripravljenost za pomoč, njeno ljubeznivo sorazumevanje mora osrečevati vse, ki so z njo skupaj. To je bil še zmeraj največji čar slehorne ženske, in tak čar je bil moderen v vseh časih. Če ženska sama sebi privzgoji trden značaj in duševno ravnovesje, ji bodo vsi rekli: da je mična in očarljiva: "To velja zapomniti."

K VOJAKOM SO ODŠLI

Med drugimi mladeniči v Pueblo, Colo., ki so se pred kratkim podali v vojaško službo, je bil odšel tudi korajžen fant

TONY RUPAR, s'm dobro poznanih starišev M. in Mrs. Anton Rupar iz 408 E. Messa Ave. Mlademu fantu želimo srečo ter srečno vrnitev nazaj domov k staršem in prijateljem.

Note

za PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mozurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČICA TA MALA
ZVEDEL SEM NEKAJ
POJDI Z MENOJ
DOL S PLANINE
GREMO NA ŠTAJERSKO
STAJERŠ
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE SE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri

KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

Tony Rupar, s'm dobro poznanih starišev M. in Mrs. Anton Rupar iz 408 E. Messa Ave. Mlademu fantu želimo srečo ter srečno vrnitev nazaj domov k staršem in prijateljem.

RUMUNSKI RANJENCI

V Ankaro je prišlo poročilo, ki pravi, da je prišlo z ruske fronte več sto rumunskih ranjenecov, ki so tako skazeni, da se jih oblasti ne upajo pokazati ljudem in se zdravijo na parnikih Besarabija in Transylvania.

Zdravniki in bolničarke, ki ranjenecem strežejo, se morajo s prisego zavzeti, da ne bodo javnosti izdali, kako strašno so ranjeni, ker bi noben Rumunec ne hotel več na rusko fronto.

To sporočilo je prinesel nek strelčnik na bolniški ladji Bessarabiji, ki je dezertiral, ko je bil poslan v Istanbul, da naj kupi nekaj zdravil.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČA
ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK